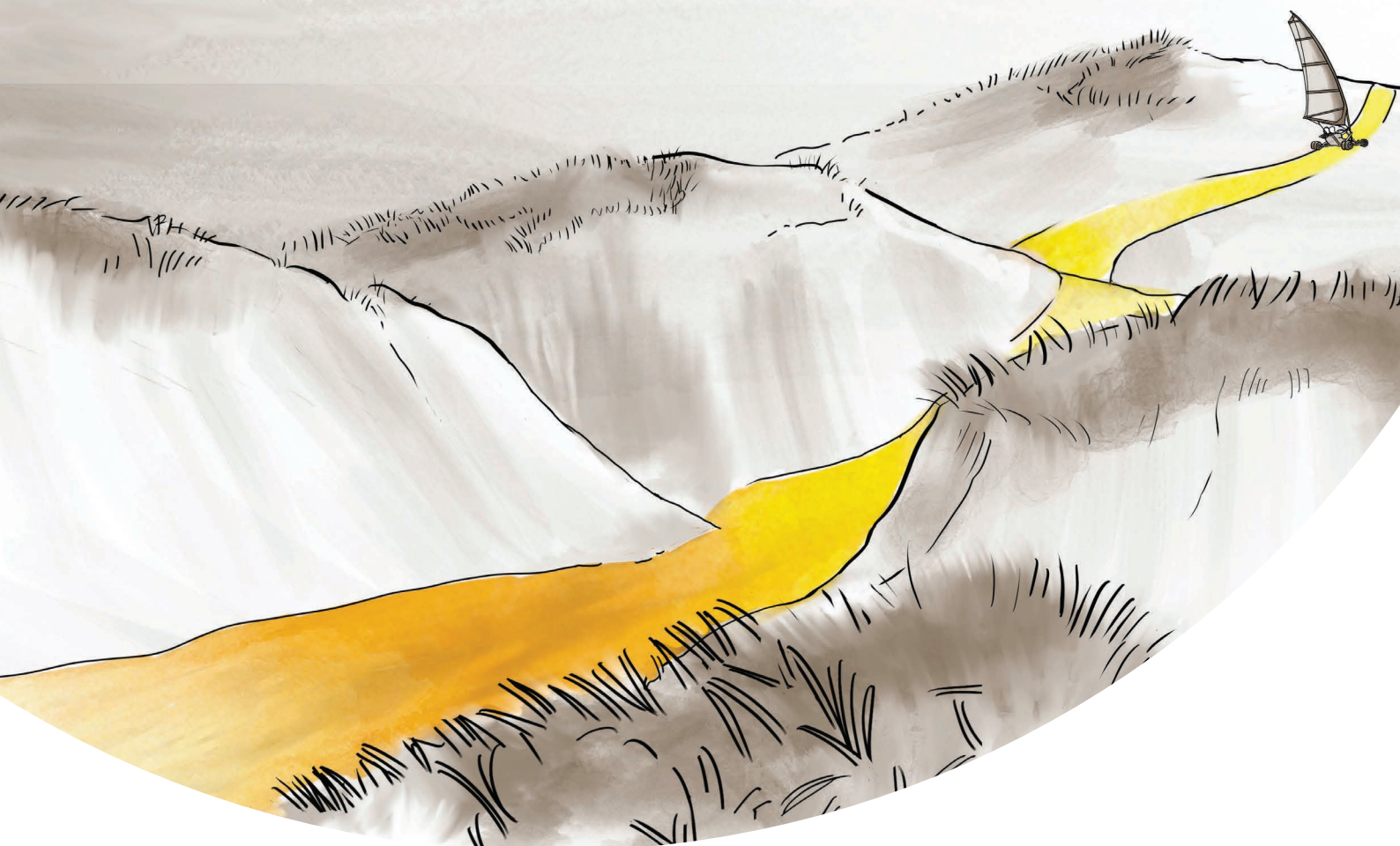

Doorgaan en delen

het vuur verspreiden

Doorgaan en delen: het vuur verspreiden

Wat fijn dat jij dit programma leidt over 'het vuur verspreiden' bij 'Doorgaan en delen'. We adviseren je - als je dat nog niet gedaan hebt - eerst te kijken hoe de leermodules en lesprogramma's precies zijn opgebouwd. Je kunt hiervoor een video bekijken of de beschrijving lezen. Je vindt deze informatie op de website lerenpionieren.nl. Er is daar ook nog ander materiaal te vinden. De handleiding die je nu voor je hebt, loodst je door het programma. De teksten bij de werkvormen zijn geschreven alsof jij al in gesprek bent met je team, want jullie doorlopen samen dit programma.

Kies op basis van de informatie in deze handleiding per onderdeel de werkvorm die het beste bij jullie past; in totaal selecteer je dus vier werkvormen. Maak deze keuze van tevoren en niet pas tijdens de bijeenkomst. Download daarna de powerpoint. Haal de werkvormen die jullie niet gebruiken uit de presentatie en voeg eventueel toe wat je zelf wilt aanvullen. Bij sommige werkvormen moet vooraf, naast de powerpoint, nog meer materiaal worden verzameld. Dit is aangegeven in deze handleiding. Dan kunnen jullie aan de slag.

Wij wensen jullie veel plezier en inspiratie toe!

Team ondersteuning proefplekken

Bij de cover: Een beeld voor de proefplek is de windbuggy die een weg aflegt; de pioniersreis. 'Doorgaan en delen' is een van de aandachtsgebieden tijdens die reis.

Doorgaan en delen - het vuur verspreiden

Overzicht van het basisprogramma

Programmaonderdeel	Tijdpad	Titel	
	Oriëntatie 1	0-20 minuten	Ervaringen met het delen van verhalen en geleerde lessen
	Oriëntatie 2	0-20 minuten	Het vuur verspreiden met een nieuw kampvuur
	Kompas 1	20-40 minuten	Verantwoordelijkheid delen
	Kompas 2	20-40 minuten	De proefplek als een zaaddragende plant beschouwen
	Reisgids 1	40-70 minuten	Geleerde lessen delen
	Reisgids 2	40-70 minuten	Delend op pad met een brandende fakkel
	Route 1	70-90 minuten	Geleerde lessen daadwerkelijk gaan delen
	Route 2	70-90 minuten	Een nieuw vuur (helpen) aansteken

Tips

- Houd de tijd in de gaten: zo kort mogelijk, maar voel ook aan wat nodig is.
- Wees steeds gericht op jullie eigen praktijk - hoe is wat je in dit programma leert en doet relevant voor jullie situatie?
- Maak actiepunten en vervolgspraken steeds zo concreet mogelijk.

Oriëntatie

Oriëntatie 1

Ervaringen met het delen van verhalen en geleerde lessen

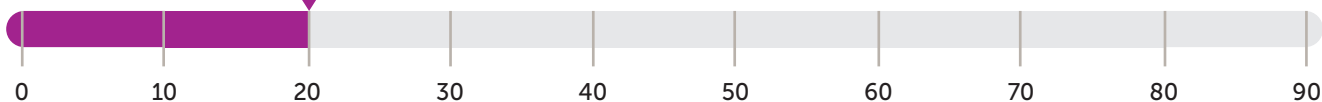
Doel van de werkvorm

We halen ervaringen op met het delen van verhalen en geleerde lessen met andere proefplekken.

Tijdpad

Minuten

Benodigheden

Geen

Beschrijving van de werkvorm

Inleiding 0-1 minuten

Tijdens dit programma zullen we ontdekken dat het woord delen bij het kernthema 'Doorgaan en delen' verschillende betekenissen kan krijgen. Eén daarvan is 'verhalen, ervaringen en geleerde lessen delen' met andere proefplekken. We denken in deze werkvorm terug aan zulke contactmomenten en bespreken hoe dat was.

Bespreking 1-20 minuten

1. Als we eerder het basisprogramma deden: hoe zijn we daarna gaan delen?
2. Herinneren we ons contacten met andere proefplekken? Hierbij kunnen we denken aan ontmoetingen tijdens een netwerkdag, een leerkring of aan een bezoek. Zo ja, vertel eens.
3. Ontmoetingen met andere proefplekken en het met elkaar delen van ervaringen kan een manier zijn om 'elkaars vuur aan te wakkeren'. Hoe hebben we dat elkaar wederzijds aanwakkeren ervaren? Wat deed dat met de anderen en hoe was het voor onszelf?

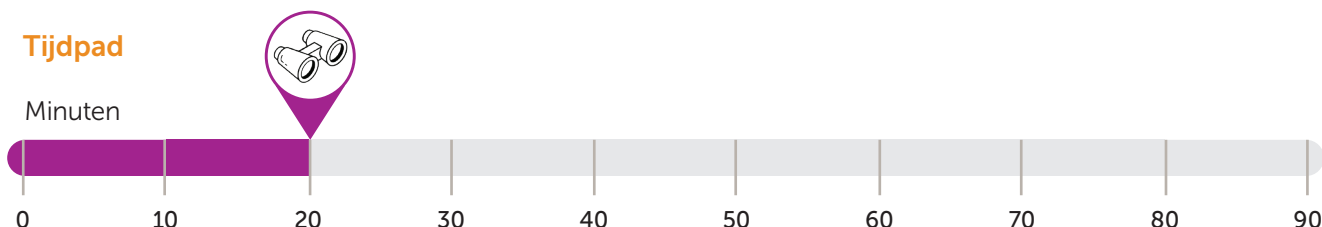
Oriëntatie 2

Het vuur verspreiden met een nieuw kampvuur

Doel van de werkvorm

We laten onze gedachten gaan over de mogelijkheid om onszelf te vermenigvuldigen door te delen: ergens een nieuw vuurtje aan te steken door een nieuwe proefplek te starten.

Tijdpad

Benodigheden

Geen

Beschrijving van de werkvorm

Inleiding 0-1 minuten

Tijdens dit programma zullen we ontdekken dat het woord delen bij het kernthema 'Doorgaan en delen' verschillende betekenissen kan krijgen. Eén daarvan is het vuur verspreiden met een nieuw initiatief. We laten in deze werkvorm onze gedachten gaan over de mogelijkheid om iets nieuws te beginnen. Dit kan op verschillende manieren:

- Door iets nieuws te gaan doen in onze eigen omgeving, met een andere groep.
- Door ergens anders ongeveer hetzelfde te gaan doen als wat we hier al doen.
- Door ergens anders iets heel anders te gaan doen.

Bij deze manier van delen gaat het om vermenigvuldiging. Dat betekent dat het nieuwe initiatief naast het bestaande initiatief komt en dat een deel van ons team daarvoor vrijgemaakt en misschien deels vervangen moet worden.

Bespreking 1-20 minuten

We komen weer terug naar het hier en nu, zoals we hier nu bij elkaar zitten.

1. Wat roept deze manier van delen bij ons op?
2. Welke van de drie genoemde opties spreekt ons het meest aan?
3. Welke kansen zien we? Hoe zou dat eruit kunnen zien?
4. Wat zijn mogelijke bezwaren of belemmeringen?
5. En - niet onbelangrijk - wat maakt dat we dit zouden willen? Waarom, wat is onze drijfveer, onze motivatie?

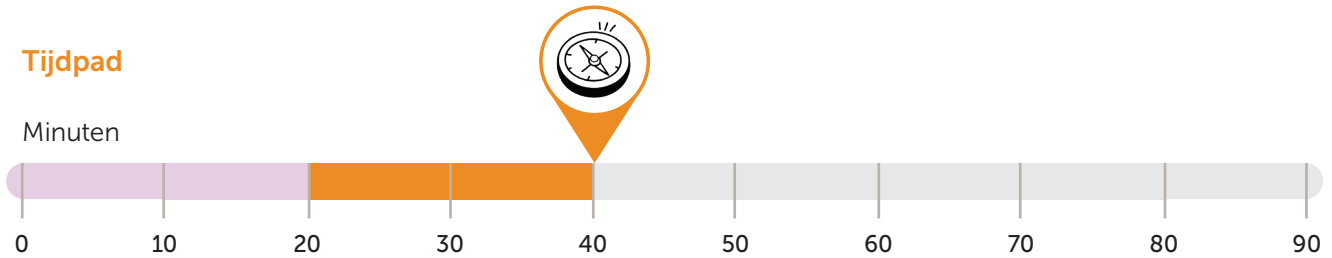
Kompas

Kompas 1 - Verantwoordelijkheid delen

Doel van de werkvorm

Aan de hand van een bijbelverhaal reflecteren en mediteren we rond het delen van verantwoordelijkheid tussen proefplekken en andere kerkplekken.

Tijdspad

Benodigheden

- de tekst beschikbaar op papier (Bijbel) of op een andere manier
- een kaars en een aansteker

Beschrijving van de werkvorm

Inleiding en lezing **0-5 minuten**

Tijdens dit programma zullen we ontdekken dat het woord delen bij het kernthema 'Doorgaan en delen' verschillende betekenissen kan krijgen. Eén daarvan is het delen van verantwoordelijkheid tussen proefplekken en andere kerkplekken. In het bijbelverhaal dat we lezen, zien we dat een al wat oudere proefplek of kerkplek in Jeruzalem hoort over de ontwikkelingen bij een nieuwe proefplek in Antiochië. Daarop besluit Jeruzalem support te sturen. Omgekeerd stuurt Antiochië later een ander soort steun terug naar Jeruzalem.

We richten ons op God, lezen Handelingen 11:19-26 en zijn samen even stil.

Bespreking **5-20 minuten**

In dit bijbelverhaal gaat het over verantwoordelijkheid delen voor elkaar. We zien beweging, interactie, wederkerigheid, openheid.

1. Wat roept dit verhaal bij ons op?
2. Hebben wij weleens meegemaakt dat wij als proefplek gesteund werden door iets wat vanuit een andere proefplek naar ons toekwam, dat ons vuurtje daardoor werd aangewakkerd? Vertel!
3. Hebben wij omgekeerd weleens medeverantwoordelijkheid genomen voor iets wat speelde bij een andere proefplek of kerkplek? Zo ja, hoe was dat voor ons?
4. We nemen een andere proefplek of kerkplek in gedachten waarvan we weten dat daar iets speelt. We steken een kaars aan en één of enkelen van ons spreken een gebed uit voor deze plek.

Kompas 2

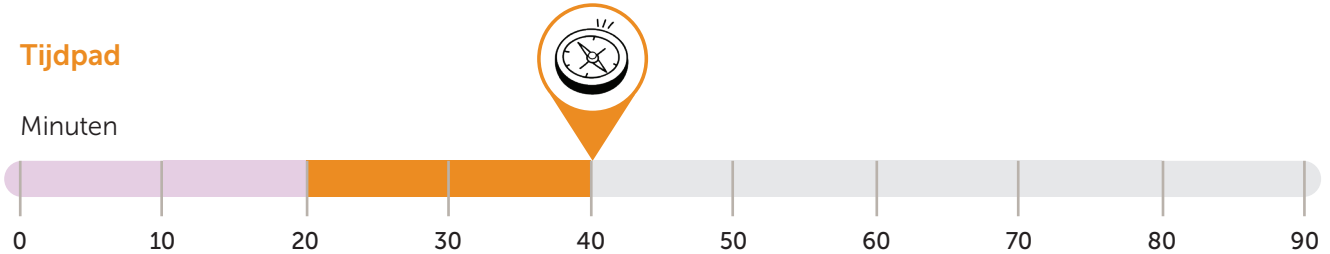
De proefplek als een zaaddragende plant beschouwen

Doel van de werkvorm

Op een creatieve manier denken we na over en bidden we voor zaden die onze proefplek elders in de grond kan stoppen, zodat ze daar vrucht kunnen dragen.

Tijdpad

Minuten

Benodigheden

- een bak met aarde
- zaden (bijvoorbeeld zonnebloempitten, met als het kan ook een zonnebloem erbij)
- een gietertje met water

Beschrijving van de werkvorm

Inleiding 0-3 minuten

Het thema van deze teamsessie is 'het vuur verspreiden'. Maar in deze werkvorm stappen we even over op een ander beeld. Bij kerkelijk pionieren wordt soms gezegd dat het doel van een appelboom niet alleen het voortbrengen van appels is, maar het voortbrengen van nieuwe appelbomen. Daarom staan we aan de hand van een zaaddragende plant, met zaden van die plant en een bak aarde, stil bij de zaden die onze proefplek elders in de grond kan stoppen zodat ze daar vrucht kunnen dragen. Samen bidden we hier ook voor.

We beginnen met een moment stilte, waarin we God vragen om ons te inspireren en allerlei mogelijkheden voor 'vormen van voortplanting' in onze gedachten te brengen.

Denkoefening en bespreking 3-15 minuten

1. We vereenzelvigen ons met het beeld van de proefplek als een zaaddragende plant. Welke zaden zien we aan onze proefplek hangen die elders in de grond gestopt kunnen worden ten behoeve van andere kerkplekken? *(Denk aan geleerde lessen die elders gedeeld kunnen worden of echte starters in het team die 'rijp' zijn om elders iets nieuws te gaan doen.)*
2. Welke vruchtbare plekken zien we elders om onze zaden in de grond te stoppen, zodat ze daar vrucht kunnen gaan dragen? *(Denk aan de zendende gemeente, andere kerkplekken of een wijk of groep waar nu nog niets mee gedaan wordt.)*

Creatief gebed 15-20 minuten

1. Ieder van ons heeft een of enkele zaden in de hand die symbool staan voor iets wat elders gedeeld kan worden. (De tijd laat helaas niet toe om hardop uit te spreken wat ieder in gedachten heeft, maar God weet dit.)
2. Omstebeurt stoppen we onze zaden in de bak met aarde.
3. Eén van ons giet ten slotte wat water over de bak met aarde en spreekt daarbij een gebed uit.

Bijvoorbeeld:

God van het leven, zegen het werk van onze handen en geef dat wij vanuit onze proefplek ook tot zegen mogen zijn voor andere kerkplekken en voor het ontstaan van nieuwe proefplekken. Dat de zaden die wij ook elders zaaien, mogen ontkiemen.

Amen

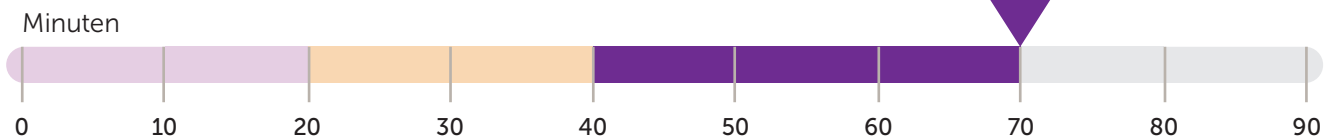
Reisgids

Reisgids 1 - Geleerde lessen delen

Doel van de werkvorm

Aan de hand van een video denken we na over welke geleerde lessen we hoe en met wie kunnen delen.

Tijdpad

Benodigheden

- een apparaat om de reisgidsvideo af te spelen
- afhankelijk van de groepsgrootte eventueel een beamer en geluidsversterking
- eventueel de tekst van de video (te vinden in het document 'Overige bijlagen' bij dit programma op de website)
- post-its en pennen
- groot vel papier

Beschrijving van de werkvorm

Video 0-7 minuten

We bekijken met elkaar de video. De tekst van deze video staat in het document 'Overige bijlagen' en kunnen we erbij houden tijdens de bespreking.

Individuele opdracht 7-10 minuten

Welke drie belangrijkste geleerde lessen die we hebben opgedaan bij onze proefplek, zouden we moeten delen met andere kerkplekken? Ons eigen antwoord op deze vraag schrijven we op drie post-its en plakken we op een groot vel papier of op de muur.

Bespreking 10-30 minuten

1. We lopen samen de verschillende post-its langs en categoriseren ze een beetje.
2. Wat valt ons op in het totaal van geleerde lessen en wat springt eruit? Kunnen we er een gezamenlijke top drie uithalen?
3. Wat maakt dat we geleerde lessen zouden willen delen? Wat zijn onze motieven?
4. In de video werden drie fundamentele waarden genoemd voor het delen van geleerde lessen: gezamenlijkheid, gelijkwaardigheid en wederkerigheid. Wat betekenen die woorden voor ons en wat is voor ons een valkuil?
5. Welke mogelijkheden zien we om de komende tijd meer te gaan delen en wat past dan qua aanpak bij ons en bij onze situatie? Wie hebben we daarbij op het oog?

De belangrijkste conclusies uit het gesprek schrijven we op en nemen we mee naar 'Route', het volgende programmaonderdeel.

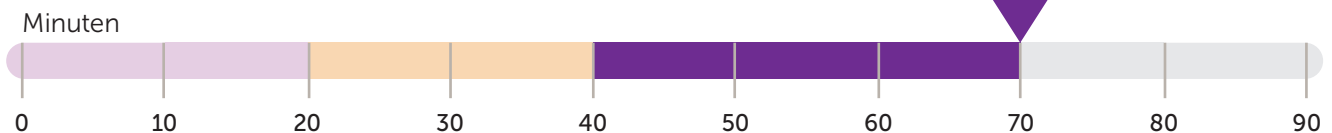
Reisgids 2 - Delend op pad met een brandende fakkel

Doel van de werkvorm

Aan de hand van een video en het beeld van een brandende fakkel denken we na over mogelijkheden om ergens een nieuw vuurtje aan te (helpen) steken.

Tijdpad

Benodigheden

- een apparaat om de reisgidsvideo af te spelen
- afhankelijk van de groepsgrootte eventueel een beamer en geluidsversterking
- eventueel de tekst van de video (te vinden in het document 'Overige bijlagen' bij dit programma op de website)
- een grote kaars en voor elk teamlid een klein kaarsje
- groot vel papier en een stiftpen (om de belangrijkste conclusies op te schrijven)

Beschrijving van de werkvorm

Video 0-7 minuten

We bekijken met elkaar de video. De tekst van deze video staat in het document 'Overige bijlagen' en kunnen we erbij houden tijdens de bespreking.

Inleiding 7-10 minuten

Bij deze werkvorm beelden we ons in dat we bij een kampvuur zitten, dat we daarin een fakkel aansteken en dat we daarmee op pad gaan om ergens een nieuw vuurtje aan te (helpen) steken. Het kampvuur staat voor onze proefplek en het nieuwe vuurtje is een nieuw initiatief. Om deze verbeelding te versterken, steken we allemaal een klein kaarsje aan bij een grotere kaars waar we omheen zitten of staan.

Bespreking 10-30 minuten

1. Wat maakt dat we ergens een nieuw vuurtje willen (helpen) aansteken? Wat zijn onze motieven? Hebben we ook aarzelingen? Zo ja, welke?
2. Ook in de video werden een paar redenen voor vermenigvuldiging genoemd. Welke daarvan sprak ons het meest aan?
3. Als we nog geen concreet beeld hebben voor waar we met onze brandende fakkel naartoe willen gaan, kunnen we samen deze drie mogelijkheden eens overwegen:
 - iets nieuws gaan doen in onze eigen omgeving, met een andere groep.
 - Ergens anders ongeveer hetzelfde gaan doen als wat we hier al doen.
 - Ergens anders iets heel anders gaan doen.Welke van deze drie opties lijkt dan het meest voor de hand te liggen en waarom?
4. Wie kunnen we hiervoor 'uitzenden' en wat doen we dan met hun plek in ons team?
5. Eerste stap bij het aansteken of zelfs maar het overwegen van een nieuw vuurtje is 'viervoudig luisteren'. Zien wij dat ook zo en hoe kan dat bij ons meer vorm krijgen?

De belangrijkste conclusies uit het gesprek schrijven we op en nemen we mee naar 'Route', het volgende programmaonderdeel.

Route

Route 1 - Geleerde lessen daadwerkelijk gaan delen

Doel van de werkvorm

We bespreken de opbrengst van Reisgids 1 en maken afspraken om een vervolg te geven aan onze conclusies.

Tijdpad

Minuten

Benodigheden

- aantekeningen die gemaakt zijn tijdens Reisgids 1
- een extra vel om vervolgafspraken op vast te leggen of de tool voor het bepalen van een vervolgroute (te vinden in het document 'Overige bijlagen' op de website)

Beschrijving van de werkvorm

Inleiding **0-1 minuten**

Bij Reisgids 1 hebben we nagedacht over welke geleerde lessen wij met wie kunnen delen en hoe, op basis van gezamenlijkheid, gelijkwaardigheid en wederkerigheid. Nu bepalen we onze vervolgroute. Wat gaan we de komende tijd concreet doen met één of enkele van onze conclusies?

Bespreking **1-10 minuten**

Als we kijken naar onze conclusies, wat vraagt dan om aandacht en prioriteit (we kiezen voor nu één of twee prioriteiten om op te pakken) en welke concrete afspraken voor vervolgstappen maken we daarover?

Borging **10-20 minuten**

We maken onze vervolgafspraken zo concreet mogelijk en schrijven deze op. De tool voor het bepalen van een vervolgroute kan ons hierbij helpen.

Route 2 - Een nieuw vuur (helpen) aansteken

Doel van de werkvorm

We bespreken de opbrengst van Reisgids 2 en maken afspraken om een vervolg te geven aan onze conclusies.

Tijdpad

Minuten

Benodigdheden

- aantekeningen die gemaakt zijn tijdens Reisgids 2
- een extra vel om vervolgafspraken op vast te leggen of de tool voor het bepalen van een vervolgroute (te vinden in het document 'Overige bijlagen' op de website)

Beschrijving van de werkvorm

Inleiding 0-1 minuten

Bij Reisgids 2 hebben we op een beeldende manier nagedacht over mogelijkheden om vanuit ons kampvuur een nieuw vuurtje aan te (helpen) steken. Nu bepalen we onze vervolgroute. Wat gaan we de komende tijd concreet doen met één of enkele van onze conclusies?

Bespreking 1-10 minuten

Als we kijken naar onze conclusies, wat vraagt dan om aandacht en prioriteit (we richten ons op één of twee punten), en welke concrete afspraken voor vervolgstappen maken we daarover?

Borging 10-20 minuten

We maken onze vervolgafspraken zo concreet mogelijk en schrijven deze op. De tool voor het bepalen van een vervolgroute kan ons hierbij helpen.

Ter afsluiting

We hebben een verdiepingsprogramma bij 'Doorgaan en delen' afgerond en nagedacht over mogelijkheden om vanuit onze proefplek het vuur verder te verspreiden. Door middel van verschillende werkvormen zijn aandachtspunten duidelijk geworden voor onze proefplek. Nu is het tijd om aan de slag te gaan met de vervolgspraken die we daarbij hebben gemaakt.

Als we het basisprogramma nog niet hebben gedaan, kunnen we daarmee nog eens teruggaan naar het verlangen en de motivatie waarmee ons vuur ooit begon te branden. Ook zijn er nog twee andere verdiepingsprogramma's. Bij 'het vuur brandend houden' kunnen we stilstaan bij onze eigen motivatie, en welke brandstof er nodig is voor 'doorgaan'. Bij 'het stokje doorgeven' gaat het over de vraag hoe wisselend leiderschap kan bijdragen aan 'doorgaan'. Verder is er een verdiepend artikel bij dit kernthema geschreven en volgt er later misschien nog ander materiaal.

Het kan ook zijn dat we eerst een ander kernthema willen oppakken. Het totale overzicht van leermodules, lesprogramma's en andere vormen van ondersteuning voor proefplekken staat op lerenpionieren.nl.

**Protestantse
Kerk**

**Protestantse Kerk in Nederland
in samenwerking met partners**

Postbus 8504, 3503 RM Utrecht

(030) 880 18 80

info@protestantsekerk.nl

protestantsekerk.nl

lerenpionieren.nl/samenwerkingspartners

© oktober 2024

